

Sygn. akt I C 1326/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2018 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Radosław Florek

Protokolant: Marta Chęcińska

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2018 roku w Dzierżoniowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. R. (1)**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. oddała powództwo;

II. oddała wniosek powódki B. R. (1) o zasądzenie kosztów procesu.

Sygn. akt **I C 1326/16**

UZASADNIENIE

Powódka B. R. (2) wystąpiła przeciwko stronie pozwanej (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. o pozbawienie w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Nidzicy w postępowaniu upominawczym w dniu 06 lutego 2006 roku, w sprawie o sygnaturze akt I Nc 69/06, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 13 czerwca 2006 roku.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że w dniu 15 sierpnia 2016 roku otrzymała zawiadomienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie - M. M. o wszczęciu postępowania egzekucyjnego na podstawie spornego tytułu wykonawczego i wówczas dowiedziała się o istnieniu tegoż tytułu, gdyż objęty nim nakaz zapłaty nigdy nie został jej doręczony. Dodatkowo podniosła, że świadczenie objęte tym tytułem wykonawczym w chwili wydania nakazu zapłaty było nieaktualne, ponieważ uzyskała od poprzedniego wierzyciela umorzenie przedmiotowego długu na skutek reklamacji. Wskazała, że wierzytelność dotyczyła opłat za usługi telefonii komórkowej należnych (...) i została umorzona ze względu na to, iż operator nie zapewnił odpowiedniego sygnału i wszystkie jej połączenia były obsługiwane przez roaming z Czech. Powódka podniosła także zarzut przedawnienia wskazując, że od uprawomocnienia się przedmiotowego nakazu zapłaty upłynęło już ponad 10 lat.

W piśmie procesowym z dnia 26 maja 2017 roku, strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości.

Motywuując swoje stanowisko podała, że nie doszło do przedawnienia roszczenia objętego tytułem wykonawczym, albowiem doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia w wyniku wszczęcia przez nią postępowań egzekucyjnych w latach 2007-2008 i 2012. Zarzuciła, że w ramach powództwa przeciwegzekucyjnego nie można ponownie rozpoznawać merytorycznie sprawy prawomocnie zakończonej, a do tego zmierzają zarzuty powódki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy w Nidzicy nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dnia 06 lutego 2006 roku, w sprawie o sygnaturze akt I Nc 69/06, nakazał powódce, aby zapłaciła stronie pozwanej (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w N. kwotę 1 897,54 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 stycznia 2006 roku oraz kwotę 653 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu.

W dniu 13 czerwca 2006 roku, przedmiotowemu nakazowi zapłaty nadano klauzulę wykonalności.

Dowód: nakaz zapłaty z dnia 06 lutego 2006 roku - k. 24 akt sprawy Sądu Rejonowego w Nidzicy o sygnaturze I Nc 69/06.

W oparciu o ten tytuł wykonawczy strona pozwana wniosła w dniu 05 października 2007 roku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce i wyegzekwowanie całej należności objętej tym tytułem.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 05 października 2007 roku – k. 2 akt sprawy egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie E. G. o sygnaturze Km 288/08.

Na mocy postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie E. G. z dnia 11 sierpnia 2008 roku umorzono postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji.

Dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie E. G. z dnia 11 sierpnia 2008 roku – k. 15 akt sprawy egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie E. G. o sygnaturze Km 288/08.

W dniu 16 stycznia 2012 roku, strona pozwana ponownie wniosła, na podstawie tego tytułu wykonawczego, o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce i wyegzekwowanie całej należności objętej tym tytułem.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 16 stycznia 2012 roku – k. 1 akt sprawy egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. o sygnaturze Km 64/12.

Zawiadomienie o wszczęciu tegoż postępowania egzekucyjnego zostało odebrane przez powódkę w dniu 23 stycznia 2012 roku.

Dowód: potwierdzenie odbioru z dnia 23 stycznia 2012 roku – k. 15 akt sprawy egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. o sygnaturze Km 64/12.

Na mocy postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. z dnia 30 sierpnia 2012 roku umorzono to postępowanie egzekucyjne wobec bezskuteczności egzekucji.

Dowód: postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. z dnia 30 sierpnia 2012 roku – k. 22 akt sprawy egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. o sygnaturze Km 64/12.

W dniu 10 sierpnia 2016 roku, strona pozwana ponownie wniosła, na podstawie tego tytułu wykonawczego, o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko powódce i wyegzekwowanie całej należności objętej tym tytułem.

Dowód: wniosek egzekucyjny z dnia 10 sierpnia 2016 roku – k. 1 akt sprawy egzekucyjnej Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Dzierżoniowie M. M. o sygnaturze Km 1634/16.

Sąd zważył, co następuje:

Wniesione przez powódkę powództwo przeciwegzekucyjne nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że w dniu 06 lutego 2006 roku przeciwko powódce został wydany w postępowaniu upominawczym przez Sąd Rejonowy w Nidzicy nakaz zapłaty, w którym zasądzono na rzecz strony pozwanej kwotę 1 897,54 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 31 stycznia 2006 roku. Bezsporne jest także, że wskazany tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności.

Zgodnie z procedurą cywilną dłużnikowi przysługują dwa rodzaje obrony przed egzekucją, a mianowicie obrona formalna i merytoryczna. Obrona formalna zmierza do eliminacji naruszeń przepisów procesowych i zapewnienia zgodnego z prawem przebiegu egzekucji, a jest realizowana m.in. w drodze zastosowania środków zaskarżenia przewidzianych w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym (zażalenie na postanowienie sądu o nadaniu klauzuli wykonalności, skarga na czynności komornika, zażalenie na postanowienie sądu, zarzuty na plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji itd.). Obrona merytoryczna natomiast polega na zwalczaniu zasadności lub dopuszczalności egzekucji i wyraża się w przyznaniu stronie lub osobie trzeciej uprawnienia do wniesienia powództwa przeciwegzekucyjnego. Z tego drugiego rodzaju obrony skorzystała powódka, a zadaniem Sądu była weryfikacja jej twierdzeń odnośnie do zasadności wniesionego przez nią powództwa o pozbawienie wykonalności przedmiotowego tytułu wykonawczego.

Powództwo opozycyjne z art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych, a mianowicie na podstawach wymienionych szczegółowo w paragrafie 1 punktach 1-3 omawianego artykułu (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1985 roku, III CZP 14/85, OSNC 1985, nr 12, poz. 192; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 1973 roku, II PZ 34/73, LEX nr 7295; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 1972 roku, II CR 193/72, OSNC 1973, nr 4, poz. 68; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 1971 roku, I CZ 110/70, LEX nr 6896). Zatem dłużnik może żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części albo jego ograniczenia powołując się na podstawy określone ściśle w przepisach art. 840 § 1 pkt 1-3 k.p.c., co powinno znaleźć swój wyraz w sformułowaniu żądania pozwu.

Zgodnie z treścią przepisami art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane, przy czym, gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprócz powództwa także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne. Wedle tegoż przepisu do zdarzeń uzasadniających pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego zalicza się zjawiska i stany świata zewnętrznego oraz objawy wewnętrznego życia stron, z którymi przepisy prawa materialnego łączą wygaśnięcie zobowiązań albo które powodują niemożność egzekwowania świadczeń wynikających z tytułu egzekucyjnego (por. E. Wengerek, Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, tom I, Warszawa 1994, s. 358; E. Wengerek, Przeciwegzekucyjne powództwa dłużnika, Warszawa 1998, s. 85). Wskazane zdarzenia muszą jednak wystąpić po powstaniu tytułu egzekucyjnego. Do takich zdarzeń należy zaliczyć między innymi przedawnienie roszczenia majątkowego objętego tytułem wykonawczym, albowiem po upływie terminu przedawnienia dłużnik może, na podstawie przepisu art. 117 § 2 zd. 1 k.c., uchylić się od jego zaspokojenia, co wyłącza możliwość egzekwowania tego roszczenia (por. E. Wengerek, Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, tom I, Warszawa 1994, s. 359-361; E. Wengerek, Przeciwegzekucyjne powództwa dłużnika, Warszawa 1998, s. 87).

W rozpoznawanej sprawie należy zauważyć, że powódka oparła swoje powództwo na zarzutach dotyczących nieistnienia roszczenia objętego przedmiotowym nakazem zapłaty ze względu na jego umorzenia. Są to więc zdarzenia, które miały wystąpić przed wydaniem spornego nakazu zapłaty czyli przed powstaniem tytułu egzekucyjnego, a powołanie się na nie przez powódkę zmierza do oceny zasadności tego nakazu zapłaty. Przedmiotem rozpoznania w sprawie wszczętej powództwem opozycyjnym nie mogą być natomiast zdarzenia istniejące przed powstaniem tytułu korzystającego z powagi rzeczy osądzonej, gdyż wówczas jego uwzględnienie prowadziłoby do zanegowania tej powagi

i zakwestionowania prawomocnych orzeczeń, co jest niedopuszczalne. Sąd rozpoznający powództwo opozycyjne jest bezwzględnie związany wyrokiem lub nakazem zapłaty wydanym w sprawie między wierzycielem a dłużnikiem co do ustalonego w sentencji obowiązku świadczenia. Z tego względu, przy orzekaniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu, uwzględnia się wyłącznie zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tego orzeczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 lutego 2016 roku, I ACa 1535/15, niepublikowany). Oznacza to, że powódka w tym zakresie nie powołała się na żadne zdarzenia, które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa przeciwegzekucyjnego.

Odnosnie zarzutu przedawnienia należy wskazać, że w rozpoznawanej sprawie sporne roszczenie jest stwierdzone prawomocnym nakazem zapłaty. Zgodnie z przepisem art. 125 § 1 zd. 1 k.c. oznacza to, iż przedawnia się ono z upływem lat dziesięciu, przy czym bieg terminu przedawnienia rozpoczął się od dnia uprawomocnienia się nakazu zapłaty, gdyż o tego momentu strona pozwana mogła wystąpić o nadanie mu klauzuli wykonalności i złożyć wnioski o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (art. 120 § 1 zd. 2 k.c.). W tym wypadku więc termin przedawnienia rozpoczął bieg w 2006 roku, a tym samym przedawnienie roszczenia objętego przedmiotowym tytułem wykonawczym nastąpiłoby, przy niezakłóconym biegu tego terminu, w 2016 roku.

Wedle przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. W świetle przytoczonej regulacji prawnej nie ma wątpliwości, że do czynności powodujących przerwanie biegu przedawnienia należy zaliczyć złożenie wniosku egzekucyjnego do organu egzekucyjnego (por. K. Pietrzykowski, Kodeks cywilny. Komentarz, tom I, Warszawa 2002, s. 326). Należy przy tym zauważyć, iż po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo, z tym zastrzeżeniem, że w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (art. 124 k.c.). W okolicznościach analizowanego wypadku oznacza to, że w przypadku złożenia przez wierzyciela, w oparciu o sporny tytuł wykonawczy, wniosku egzekucyjnego przeciwko powódce przed upływem terminu przedawnienia, następowało przerwanie 10-letniego terminu przedawnienia i po zakończeniu tegoż postępowania termin ten rozpoczynał swój bieg na nowo.

W spornej sprawie Sąd ustalił, że pozwana Spółka złożyła u Komornika przeciwko powódce trzy wnioski egzekucyjne zmierzające do egzekucji roszczenia objętego spornym tytułem wykonawczym w 2007 roku, 2012 roku i w 2016 roku. W każdym wniosku wskazała przy tym, że dotyczy on powódki, podała wysokość roszczenia, które ma być egzekwowane oraz wskazała tytuł wykonawczy, na podstawie którego zamierza prowadzić egzekucję. Tym samym spełniały one wszystkie wymogi formalne, jakie tego typu wnioskowi stawia obowiązujące prawo. Zakończenie postępowań egzekucyjnych wszczętych na podstawie dwóch pierwszych wniosków w wyniku ich umorzenia powodowało, że termin przedawnienia biegł na nowo (por. E. Wengerek, Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz, tom I, Warszawa 1994, s. 307). Tym samym nie doszło jeszcze do przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wykonawczym.

Mając na uwadze powyższe rozważania, na podstawie wskazanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie I sentencji.

Wedle przepisu art. 98 § 1 k.p.c., strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W związku z tym, że powódka w całości przegrał niniejszy proces na niej ciąży obowiązek zwrotu kosztów procesu, a tym samym nie ma podstaw do uwzględnienia jej wniosku o zasądzenie kosztów procesu od strony pozwanej na jej rzecz.

Z tych względów, w oparciu o wskazane przepisy, orzeczono jak w punkcie II wyroku.